

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn (Hjemmel til børne- og familiecentre, fælles digitalt sagsbehandlingssystem, præcisering af Socialstyrelsens opgaver m.m.)**

Fremsat af Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Bjørk Lange Olsen, Demokraterne, næstformand

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Knud Mathiasen, Løsgænger

Udvalget har efter 1. behandlingen den 27. september under EM2023 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Formålet med lovforslaget er at tilpasse lovgivningen til samfundsudviklingen og de erfaringer, der er gjort med den nugældende Inatsisartutlov om støtte til børn. Forslaget indeholder sproglige rettelser, så der er overensstemmelse mellem den danske og den grønlandske version og rettelser af henvisninger. Forslaget letter sagsbehandlingen i Socialstyrelsen, idet kravet om driftsaftaler med selvejende døgninstitutioner fjernes og Socialstyrelsens rolle i forhold til hjælp i den kommunale sagsbehandling præciseres.

Forslaget indfører hjemmel til oprettelse af Børne- og Familiecentre og nærmere regulering i bekendtgørelse heraf. Forslaget tilpasser hertil den øvrige del af Inatsisartutloven, således at kommunernes tilsynsforpligtelse udvides til også at omfatte Børne- og Familiecentre og

kommunerne som en støtteforanstaltning kan henvise borgeren til behandling i et Børne- og Familiecenter.

Forslaget forbedrer børns rettigheder ved, at der indføres ret til børnebisidder i alle sager om anbringelse uden for hjemmet. Derudover sikres rettighederne for børn anbragt i institution efter dom eller rettens beslutning herom, således at forældre til disse børn får tildelt besøgsrejser og børnene dermed kan opretholde forbindelsen til forældrene.

Forslaget præciserer kommunalbestyrelsens pligt til at tilvejebringe midlertidige anbringelsessteder for børn, der afventer plads på en døgninstitution.

Slutteligt indfører forslaget pligt for kommunerne til at anvende et fælles digitalt IT-system i behandlingen af børnesager. Hertil indføres pligt til at fremsende statistiske oplysninger til Naalakkersuisut.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var generelt opbakning til forslaget i Inatsisartut. Èt parti indstillede forslaget til forkastelse med begrundelse om, at der ikke er midler i landskassen.

Debatten i Inatsisartut bar præg af bekymring om kommunernes ressourcer og kompetencer til at løfte sagsbehandlingen på børneområdet, om finansiering og om vigtigheden af at inddrage hele familien.

Det blev pointeret, at ikke alle relevante parter har været inddraget i udarbejdelsen af lovforslaget. Punktet blev derfor henvist til udvalgsbehandling for at sikre et gennearbejdet forslag.

Hertil blev Avannaata Kommuniass hørings svar fremhævet, hvori der efterspørges hjælp til den kommunale sagsbehandling. Der blev udtrykt ønske om, at der for udvalget skal fremlægges en redegørelse for, hvordan denne hjælp kan sikres.

Endeligt blev det specifikt ønsket, at udvalget skal drøfte muligheden for at sikre lokale familiecoaches som supplement til forslaget.

Hørings svar

De afgivne hørings svar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Lovforslaget er sendt i høring til relevante interessenter og har været i offentlig høring i perioden 31. marts til 5. maj 2023. Udvalget har intet at bemærke i forhold til høringsprocessen.

Samråd

Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget indkaldt Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke til samråd/orienteringsmøde. Kopi af indkaldelsen

og Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirkes talepapir er vedlagt nærværende betænkning som **bilag**.

Ved samrådet/orienteringsmødet fik udvalget afklaring på konkrete spørgsmål til bl.a. pkt. 29 vedrørende Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker, at relevante interessenter ikke har været inddraget i den lovforberedende proces, før lovforslaget er sendt i offentlig høring.

Udvalget vil til enhver tid lægge vægt på, at Naalakkersuisut prioriterer inddragelse af relevante interessenter, så det sikres, at lovforslag udarbejdes på det bedst mulige grundlag. I en sådan proces er det også oplagt at inddrage kommunerne i forhold til ændringslovforslagets bestemmelser om oprettelse af Børne- og Familiecentre samt familiehuse. I flere høringssvar udtrykkes der tvivl om rekruttering af fornødne ressourcer til disse. En forudgående dialog om kommunernes mulighed for rekruttering og mulige løsninger herpå er derfor at foretrække i en sådan proces. Udvalget bemærker imidlertid at Naalakkersuisut på baggrund af de indkomne høringssvar herom har lempet på kravene for oprettelse af Børne- og Familiecentre og Familiehuse, således at der er større frirum for kommunerne til at vurdere, i hvilket omfang husene skal og kan oprettes.

I høringssvarene udtrykkes bekymring om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at tilvejebringe en midlertidig løsning for barnet, der afventer plads på en døgninstitution. Det fremgår at bemærkningerne til forslaget, at bestemmelsen er en præcisering af kommunalbestyrelsens rolle og derfor ikke pålægger kommunerne et nyt ansvar. Udvalget bemærker hertil, at der er tvivl om retningslinjerne for disse midlertidige anbringelsessteder. Naalakkersuisut oplyser, at retningslinjer for midlertidige anbringelsessteder vil blive nærmere reguleret i bekendtgørelse. Udvalget finder det vigtigt, at bekendtgørelsen giver fyldestgørende retningslinjer for de midlertidige anbringelser således, at kommunalbestyrelsens opgaver og kompetencer beskrives præcist, samtidig med at det sikres, at barnet lever under ordentlige og sikre forhold.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Udvalget har ingen bemærkninger til disse.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse
- Et enigt udvalg opfordrer Naalakkersuisut til at reagere på henvendelser om hjælp fra kommunerne

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mala Høy Kúko
Formand

Bjørk Lange Olsen
Næstformand

Doris J. Jensen

Dines Mikaelen

Eqaluk Høegh

Mikivsuk Thomassen

Knud Mathiassen



Familie- og Sundhedsudvalget
Revisionsudvalget
Inatsisartut

19-10-2023
Sags nr. 2023 - 14630
Akt. id. 23518954

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Svar til samråd / orienteringsmøde 19. oktober 2023

Spm. 1 **Det anføres på side 2 i bilag 1- Statusnotat januar 2023:**

”Med henblik på at skabe overblik over hvor langt man er nået med de enkelte initiativer, hvad der mangler og hvad der konkret kan gøres for at sikre forankring efter projektets udløb ultimo 2023, er der stort fokus på at udarbejde implementerings og forankringsplaner”.

Naalakkersuisut anmodes om at tilvejebringe oplysninger om de fremadrettede planer for de forskellige indsatsområder efter projektets udløb, herunder en uddybning af hvilke konsekvenser det har for det fortsatte samarbejde og økonomiske forhold mellem kommunerne og Selvstyret om børn og unge.

Svar: Initiativ 1, 2 og 3 vedrører tidlig indsats. Der er på hovedkonto 30.10.48 afsat midler og det fortsatte arbejde med tidlig indsats forventes at kunne holdes inden for rammen.

Initiativ 4 vedrører den frivillige indsats. Det videre arbejde, herunder med hjemmesiden www.paarisa.gl/frivillighed er allerede forankret i Socialstyrelsen / Paarisa. Der forventes ikke fremover at skulle afsættes midler hertil.

Vedrørende initiativ 5 om sagsbehandlingsindsats henvises til svar på spm. 2 c og 4.5.

Initiativ 6 vedrører understøttelse af den kommunale sagsbehandling. Der henvises til svarene til spørgsmål 4.5.

Initiativ 7 vedrører overblik over opkvalificerings- og kompetenceudviklingstilbud på det sociale børne- og ungeområde. Blandt etableres en portal, hvor kurser og efteruddannelser udbydes. Socialstyrelsen varetager portalen indenfor bevillingen.

Initiativ 8 vedrører væresteder, hvor udsatte børn og unge kan have et trygt sted at være om aftenen og natten, særligt i weekender efter lønudbetaling. Erfaringerne med børneværesteder er meget forskellige fra kommune til kommune. Generelt ønsker kommunerne, at de selv udvikler en lokal model tilpasset deres lokale forhold. Initiativet udløber i 2023 og det er op til kommunerne selv, hvad der skal ske fremover.



Initiativ 9 vedrører familiecentrenes indsats for udsatte børn og unge og deres familier. Der er etableret ledernetværk på tværs af kommuner, familiecentre og -huse og afholdt workshops. Der er dog ikke afsat midler til fortsat understøttelse af ledernetværket ved f.eks. workshops. Fremadrettet er det i lovforslaget på EM 2023 pkt. 29 foreslået, at familiecentrene reguleres og der foreslås hjemmel til en bekendtgørelse om børne- og familiecentre. Der er udarbejdet faglig profil for de enkelte familiecentre, hvor kriterier og forhold for centrene uddybes.

Initiativ 10 vedrører børnerejseholdene. Der er til FFL2024 søgt midler til udbygning af indsatsen, som er meget efterspurgt af kommunerne.

Initiativ 16 vedrører etablering af et behandlingscenter til voksne personer med seksuel krænkende adfærd mod børn og unge under 18 år. Behandlingscenteret er etableret: Klinik Killiliisa og bliver brugt. Der er afsat midler på hovedkonto 30.10.48. Udover arbejdet med klinikken er planlagt forskellige oplysningsindsatser i 2024-2025, bl.a. en hjemmeside.

Spm. 2 *Revisionsudvalgets spørgsmål til hovedkonto 30.10.49 Sociale indsatser mod omsorgssvigt*

Udvalget er bekendt med, at den danske stat og Naalakkersuisut har indgået et samarbejde om at styrke indsatsen for udsatte børn og unge i Grønland, hvor der i alt er bevilliget en pulje på 100 mio. kr. over en 4-årig periode fra 2019-2023. I den danske finanslov er der afsat 80 mio. kr. til formålet, hvor der i den grønlandske finanslov er afsat 20 mio. kr. I 2021 godkendes hertil en tillægsbevilling via den grønlandske finanslov på 3,5 mio. kr.

Svar: Det skal præciseres, at der i 2019 blev afsat 5,3 mio. kr. på den danske finanslov primært til en indsats i Tasiilaq. I 2020 blev der på den danske finanslov 2020 afsat 80 mio. kr. til en 4-årig periode 2020-2023 til en indsats for udsatte børn og unge i Grønland.

a)

I Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål til de regnskabsmæssige forklaringer, der er modtaget d. 27. juli 2023, fremgår det, at der i alt er brugt 10,95 mio. kr. af det grønlandske bidrag.

Udvalget har gennemgået de regnskabsmæssige forklaringer for perioden 2019-2022, hvoraf det fremgår, at der i alt er brugt 8,176 mio. kr., som fremstillet af nedenstående. Udvalget ønsker klarlagt, hvor mange midler af den grønlandske bevilling, der er brugt for perioden 2019-2022.

<i>Regnskabsår</i>	<i>Bevilling</i>	<i>Årets forbrug</i>	<i>Overførsel</i>
2019	20.000.000,00 kr.	- kr.	20.000.000,00 kr.
2020		2.179,00 kr.	17.821.000,00 kr.
2021	3.500.000,00 kr.	4.164,00 kr.	17.157.000,00 kr.
2022		1.833,00 kr.	15.324.000,00 kr.
<i>Opgørelse 2022</i>		<u>8.176,00 kr.</u>	<u>15.324.000,00 kr.</u>

Svar: Man kan se i tabellen nedenfor hvordan regnskabet for perioden 2019-2022 har været.



Tabel 1: Regnskab 2019-2022 (mio. kr.) for grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland

	2019			2020			2021			2022			I alt 2019 2022
	Budget GRL midler	Forbrug af bidrag fra GRL	Difference mellem budget og forbrug	Budget GRL midler	Forbrug af bidrag fra GRL	Difference mellem budget og forbrug	Budget GRL midler	Forbrug af bidrag fra GRL	Difference mellem budget og forbrug	Budget GRL midler	Forbrug af bidrag fra GRL	Difference mellem budget og forbrug	
Ny afd.*	0	0	0	0	0	0	1,23	0,95	0,28	0,74	-	0,74	0,95
Init. 1	0	0	0	0	0	0	0,3	-0,02	0,32	0,43	-	0,43	-0,02
Init. 2	0	0	0	0	0	0	0	0,18	-0,18	0,30	-	0,30	0,18
Init. 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,35	-	0,35	-
Init. 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,24	-	0,24	-
Init. 5	0	0	0	0	1,33	-1,33	0,34	0,33	0,01	-	0,70	-0,70	2,36
Init. 6	0	0	0	0	0	0	0,96	0,48	0,48	0,95	0,12	0,83	0,60
Init. 7	0	0	0	0	0	0	0,23	0	0,23	0,10	-	0,10	-
Init. 8	0	0	0	0	0	0	1,26	0,12	1,14	0,42	0,48	-0,06	0,60
Init. 9	0	0	0	0	0,36	-0,36	0	0	0	0,10	-	0,10	0,36
Init. 10	0	0	0	0	0	0	1,55	2,45	-0,9	1,09	0,33	0,76	2,78
Init. 16	0	0	0	0	0	0	0,02	0	0,02	0,41	-	0,41	-
ikke spec	0	0	0	0	0,49	-0,49	0	-0,33	0,33	-	0,20	-0,20	0,36
I alt	0	0	0	0	2,18	-2,18	5,89	4,16	1,73	5,13	1,83	3,30	8,17

Budget GRL og DK midler er ikke fordelt Budget GRL og DK midler er ikke fordelt

Det er desværre en fejl, at vi har meddelt, at der frem til 2022 var brugt 10,95 mio.kr. Der er kun brugt 9,4 mio.kr. Vi beklager fejlen. Se desuden spørgsmål b.

b)

I Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets opfølgende spørgsmål til de regnskabsmæssige forklaringer, der er modtaget d. 12. oktober 2023, fremsendes regnskabet for 2022 for det grønlandske-danske tværgående arbejde. Af fremsendte regnskab fremgår det, at der for regnskabsåret 2022 i alt er brugt 3,06 mio. kr. af det grønlandske bidrag.

Af de regnskabsmæssige forklaringer til Landskassens Regnskab for 2022 fremgår det, at der er brugt 1,833 mio. kr. i regnskabsåret 2022. Udvalget skal anmode Naalakkersuisut om at gøre rede for, hvor mange midler, der er brugt af det grønlandske bidrag i regnskabsåret 2022.

Svar: Der er brugt 1,83 mio. kr. af det grønlandske bidrag i regnskabsåret 2022. Men det reelle forbrug i regnskabsåret er 3,06 mio. kr., som er meddelt til styregruppen i det Grønlandsk-Danske tværgående samarbejde. Differencen i tallene skyldes primært, at vi var overgået til et nyt system i slutningen af året. Dette gør, at nogle af posterne der er brugt i 2022, først blev bogført i regnskabsåret 2023. Denne praksis er ifølge aftale med revisionen.

Bogførte udgifter i regnskabsåret 2022 kan ses nedenstående.



Tabel 2: Regnskab 2022 (mio. kr.) for grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland

	Budget 2022 DK midler	Forbrug af bidrag fra DK	Difference mellem budget og forbrug	Budget 2022 GRL midler	Forbrug af bidrag fra GRL	Difference mellem budget og forbrug	Afvigelsesforklaringer på difference mellem budget og regnskab 2022
Ny afd.*	3,85	4,22	-0,37	0,74	0,00	0,74	Der har været ekstra udgifter til boliger og lønudgifter
Init. 1	2,27	2,42	-0,15	0,43	0,00	0,43	
Init. 2	1,55	1,55	0,00	0,30	0,00	0,30	
Init. 3	1,82	2,26	-0,44	0,35	0,00	0,35	
Init. 4	1,27	1,83	-0,56	0,24	0,00	0,24	Initiativ 4 har anmodet om 300.000 yderligere til udarbejdelse af instruktionsvideoer.
Init. 5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,70	-0,70	
Init. 6	4,99	3,71	1,28	0,95	0,12	0,83	Nogle kommuner har udskudt implementeringen fra 2022 til 2023. Derfor er forbruget mindre.
Init. 7	0,53	0,51	0,02	0,10	0,00	0,10	
Init. 8	2,19	1,84	0,35	0,42	0,48	-0,06	1 kommune har ikke ansøgt om midler og en anden kommune bruger ikke sit fulde budget.
Init. 9	0,53	0,58	-0,05	0,10	0,00	0,10	
Init. 10	5,72	5,98	-0,26	1,09	0,33	0,76	
Init. 16	2,12	1,94	0,18	0,41	0,00	0,41	Der har været en ubesat stilling i slutningen og ikke behov for tolkning, derfor har der været mindre forbrug.
ikke spec	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	-0,20	
I alt	26,84	26,84	0,00	5,13	1,83	3,30	

Reelt forbrug 2022

Tabel 3: Reelt forbrug 2022 (mio. kr.) for grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland

	Budget 2022 DK midler	Forbrug af bidrag fra DK	Difference mellem budget og forbrug	Budget 2022 GRL midler	Forbrug af bidrag fra GRL	Difference mellem budget og forbrug	Afvigelsesforklaringer på difference mellem budget og regnskab 2022
Ny afd.*	3,85	4,22	-0,37	0,74	0,63	0,11	Der har været ekstra udgifter til boliger og lønudgifter
Init. 1	2,27	2,42	-0,15	0,43	0,00	0,43	
Init. 2	1,55	1,55	0,00	0,30	0,30	0,00	
Init. 3	1,82	2,26	-0,44	0,35	0,00	0,35	
Init. 4	1,27	1,83	-0,56	0,24	0,00	0,24	Initiativ 4 har anmodet om 300.000 yderligere til udarbejdelse af instruktionsvideoer.
Init. 5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,70	-0,70	
Init. 6	4,99	3,71	1,28	0,95	0,12	0,83	Nogle kommuner har udskudt implementeringen fra 2022 til 2023. Derfor er forbruget mindre.
Init. 7	0,53	0,51	0,02	0,10	0,00	0,10	
Init. 8	2,19	1,84	0,35	0,42	0,48	-0,06	1 kommune har ikke ansøgt om midler og en anden kommune bruger ikke sit fulde budget.
Init. 9	0,53	0,58	-0,05	0,10	0,07	0,03	
Init. 10	5,72	5,98	-0,26	1,09	0,76	0,33	
Init. 16	2,12	1,94	0,18	0,41	0,00	0,41	Der har været en ubesat stilling i slutningen og ikke behov for tolkning, derfor har der været mindre forbrug.
I alt	26,84	26,84	0,00	5,13	3,06	2,07	

c)

Udvalget bemærker, at der er søgt tillægsbevilling på et tidspunkt, hvor der stadig var tilstrækkelige midler i den grønlandske bevilling. Hvad skyldes dette?

Svar: Der blev i 2021 søgt tillægsbevilling til fortsættelse af den sagsbehandlingshjælp i det grønlandsk-dansk tværgående arbejde (initiativ 5), som udløb juni 2021. Formålet med initiativ 5 var at nedbringe sagsbunkerne af ubehandlede børnesager i kommunerne. Tillægsbevillingen skulle gå til fortsat nedbringelse af sagsbunkerne samt til faglig opkvalificering ved sidemandsoplæring. Det skal bemærkes, at midlerne til initiativerne i det grønlandsk-danske tværgående arbejde allerede var budgetteret og disponeret til de enkelte initiativer for hele perioden 2020-2023. Midlerne til initiativ 5 var budgetteret og disponeret til perioden 2020-medio 2021. Der kan fremsendes yderligere redegørelse herfor, hvis Udvalget ønsker det.



d)

Er det Naalakkersuisuts vurdering, at der er opnået tilfredsstillende resultater i projektet på trods af, at den grønlandske bevilling langt fra er udnyttet?

Svar: De halvårslige statusrapporter om det grønlandsk-danske tværgående arbejde viser, at næsten alle initiativer har haft fremdrift som planlagt. En samlet, afsluttende rapportering om de 16 initiativer er under udarbejdelse.

Naalakkersuisut er opmærksom på, at kommunerne fortsat har udfordringer med børnesagsbehandlingen. Derfor overvejes aktuelt, hvordan de uudnyttede grønlandske midler kan anvendes til at understøtte kommunerne i børnesagsbehandlingen.

e)

Er det Naalakkersuisuts hensigt at tilbageføre de ubrugte midler til Landskassen, når aftalen udløber ultimo 2023?

Svar: De store udfordringer i den kommunale børnesagsbehandling gør, at Naalakkersuisut arbejder på at benytte de ubrugte midler til fortsat understøttelse af kommunerne. Der henvises til svar på spm. d) ovenfor.

Spm. 3 Revisionsudvalgets spørgsmål til hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende døgninstitutioner for børn og unge

a)

Udvalget skal indledningsvis takke Naalakkersuisut for de fremsendte besvarelser af udvalget spørgsmål til de regnskabsmæssige forklaringer. Med udgangspunkt i Naalakkersuisuts besvarelser ønsker udvalget at få en nærmere forklaring for årsagen til de refunderede taksbetalinger, der har påvirket regnskabet for 2022.

Svar: Socialstyrelsen modtog i november 2021 en henvendelse af Avannaata Kommunua med et Excel ark med de månedlige takster, som kommunen mente, at Socialstyrelsen skulle tilbagebetale. På listen var nævnt en række børn på døgninstitutionerne Børnehjemmet i Uummannaq og Sarliaq. Avannaata Kommunua havde undersøgt, hvilke børn der var på efterskole eller GUX i Aasiaat og henviste til, at der i perioden, hvor børnene havde været på skoleophold, skulle betales et nedsat vederlag, jf. § 51, stk. 3 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 50 af 31. august 2021 om oprettelse og drift af døgninstitutioner for børn.

Socialstyrelsen gennemgik de enkelte sager og foretog en juridisk vurdering af hver sag. Efterfølgende tilbagebetalte Socialstyrelsen en del af beløbene på grundlag af de enkelte juridiske vurderinger. Der blev i alt tilbagebetalt 3.866.055,22 kr.

b)

Udvalget er opmærksom på, at kommunerne oplever stigende udgifter på området samtidig med, at kommunerne beskriver, at taksterne ikke dækker det behov, som døgninstitutionerne yder for barnet under uddannelse.

Af §49 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 50 af 31. august 2021 fastsættes taksten efter forhandling mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne. Et eventuelt over- eller mindreforbrug vil dertil indgå som en del af de kommende døgn takster.

Med udgangspunkt i de årlige takstforhandlingerne ønsker udvalget at vide, om Naalakkersuisut vurderer, at der tages et passende økonomisk hensyn ift. nævnte problemstillinger.



Svar: Det er Socialstyrelsens opfattelse, at der i gældende lovgivning ikke er taget et passende økonomisk hensyn til den situation, hvor børn, som er anbragt på en døgninstitution, skal på et skoleophold.

Reglerne om finansiering ved skoleophold er fastsat i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 50 af 31. august 2021 om oprettelse af drift af døgninstitutioner for børn.

Bekendtgørelsen angiver tre finansieringsmuligheder:

1. Kommunen fortsætter med at betale fuld takst. Det betyder, at barnet beholder sit værelse, at barnet dermed kan komme tilbage til døgninstitutionen til enhver tid (herunder i ferier og i weekender), og at der er i disse tilfælde også ydes støtte med personale, der kan komme til barnet.

2. Barnet udskrives og døgninstitutionen får vederlag for at stå til rådighed, jf. § 51, stk. 1 i bekendtgørelsen. Barnet mister sit værelse og kan ikke komme tilbage på døgninstitutionen i weekender og ferie. Kommunen skal sørge for, at der er et sted, barnet kan tage til i ferier/weekender og efter endt uddannelse.

3. Der indgås en aftale mellem døgninstitutionen og kommunen om, at døgninstitutionen yder en særlig service til barnet, jf. § 55 i bekendtgørelsen.

På baggrund af erfaringerne, herunder i de fire konkrete sager vedr. børnene på Børnehjemmet i Uummannaq, er det Socialstyrelsens opfattelse, at der i gældende lovgivning ikke er taget et passende økonomisk hensyn til den situation, hvor børn som er anbragt på en døgninstitution, skal på et skoleophold.

Bekendtgørelsens § 51, stk. 3, har ført til den opfattelse, at kommunalbestyrelsen pr. automatik og ensidigt er berettiget til at ændre finansieringen til døgninstitutionen fra fuld takstbetaling til nedsat vederlag, når kommunalbestyrelsen har truffet en afgørelse om et barns ophold på en efterskole eller anden form for skoleophold. Opfattelsen er endvidere, at uanset nedsat vederlag beholder barnet sit værelse og får støtte fra døgninstitutionens personale som før skoleopholdet.

Vederlaget er jf. Cirkulære om gældende sociale kontantydelse pr. 1. januar 2023 kr. 184 pr. døgn. Vederlaget er således betydeligt lavere end beløbet pr. døgn, når der betales fuld takst. F.eks. er den fulde takst på Børnehjemmet i Uummannaq kr. 2.591 pr. døgn.

I praksis dækker vederlaget på 184 kr. kun i sjældne tilfælde de udgifter, som en døgninstitution har i forbindelse med at stå til rådighed for et barn på skoleophold.

Spm. 4. De sidste spørgsmål handler om de almindelige bemærkninger vedr. punkt 29 som er til udvalgsbehandling i Familie og Sundhedsudvalget:

4.1.

Issuaaneq: "Sulisaatsimi paasinarsimavoq ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissuteqarneq akuerisaanissamut piumasaqaatinut atatillugu nammineerluni pingaaruteqanngitsoq. Taamaattumik Inatsisit allannortinnissaannut siunnersuutikkut matumuuna ingerlatsineq pillugu ulloq unnuarluk paaqqinniffiit Naalakkersuisullu akornanni isumaqatigiissuteqarnissamut piumasaqaat peerneqarpoq".

Citat: "Det har i praksis vist sig, at kravet om en driftsaftale ikke har nogen selvstændig betydning i forhold til godkendelseskravene. Med dette ændringsforslag fjernes derfor kravet om en driftsaftale mellem døgninstitutioner og Naalakkersuisut".

Naalakkersuisoq bedes at uddybe ovenstående formulering og baggrunden for denne ændring?

Svar: Der er mange og omfattende bestemmelser for godkendelse henholdsvis tilbagekaldelse af godkendelse af døgninstitutioner, som gør en driftsaftale overflødig. Der henvises til bekendtgørelsen



om etablering og drift af døgninstitutioner §§ 11-48. Der er formentlig derfor ingen bestemmelser om driftsaftaler i bekendtgørelsen.

4.2.

Issuaaneq: "Meeqqat illui pilersaarutaapput 2022-2024-mi illoqarfinni pingasuni ukunani ingerlanneqartussat: Maniitsoq, Ilulissat aamma Tasiilaq. Pilersaarummit matumani misilittakkanik pissarsisoqareerpat meeqqanut ilaqutariinnullu sullissivinnut atatillugu illoqarfinni amerlanerusuni meeqqat illuinik pilersitsinissamut kommunit kissaateqarsinnaanerannut tunngavissiisinnaavoq".

Citat: "Børnehuse er et projekt, som forløber i 2022-2024 i 3 byer: Maniitsoq, Ilulissat og Tasiilaq. Når der er indhentet erfaringer med dette projekt, kan det danne udgangspunkt for, at kommunerne kan ønske børnehuse etableret i flere byer i tilknytning til børne- og familiecentret".

Naalakkersuisoq bedes om at redegøre for baggrunden for oprettelsen af børnehuse samt redegøre for lovgrundlaget i udarbejdelsen af tilbuddet?

Svar: Der blev på den danske finanslov 2022 afsat midler til etablering af projekt børnehuse tilknyttet familiecentre i 3 grønlandske byer. Dette skete på foranledning af et grønlandsk folketingsmedlem og efter dialog med borgmestrene i de berørte kommuner samt Naalakkersuisoq for børn, unge og familier. Formålet med børnehuse er at skabe lokale rammer for børn, der har været udsat for overgreb, hvor der skal være afhøringsfaciliteter samt muligheder for behandling. Projekt børnehuse efterlever "en-dørs-princippet", hvor den tværfaglige ekspertise, der involveres efter et overgreb, samles under samme tag, hvor det er muligt.

4.3

Issuaaneq: "Matumunnga meeqqanut ilaqutariinnullu sullissiviit najugaqarfinnut, meeqqat illuinut qimarnguinnullu nutaanut atassusiinissamut kommunit toqqagaqarpata taamatuttaaq aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu matumani sunniuteqassaaq".

Citat: "I det omfang kommunerne vælger at tilknytte nye boenheder, børnehuse og krisecentre til børne- og familiecentre, vil der ligeledes være økonomiske og administrative konsekvenser heraf".

Naalakkersuisoq bedes om at forklare hvilke scenarier/ økonomiske konsekvenser der kan opstå, såfremt kommunerne vælger denne løsning?

Svar: Kommunerne har allerede for egne midler etableret og driver familiecentre, familiehuse og forskellige former for boenheder. Vedrørende krisecentre kan der søges op til 50% tilskud til drift af krisecentrene, idet der er afsat en bevilling på hovedkonto 30.14.29. Såfremt kommunerne ønsker at udbygge, påhviler de økonomiske og administrative konsekvenser kommunerne.

4.4

Issuaaneq: "Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq. Inummik tapersersortissamik aamma angajoqqaatut oqartussaassusilinnut iliuusissanik pilersaarusiortoqarnissaanut aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqarpoq. Iliuusissatut pilersaaruteqartoqarnissaanut piumasaqaat angerlarsimaffimmi isumassuinermut avatangiisit pitsaanerulersinneqarnissaat anguniarlugu meeraq pillugu iliuusissamut pilersaarummi erserpoq. Piumasaqaat taanna allatut itisilerneqarumaarpoq".

Citat: "Svar: Taget til efterretning. Bestemmelsen omkring støtteperson og handleplan til forældremyndighedsindehavere er fjernet i lovforslaget. Kravet om handleplan med fokus på at



forbedre omsorgsmiljøet i hjemmet fremgår af bestemmelsen om barnets handleplan. Dette krav vil blive uddybet på anden vis”.

Naalakkersuisoq bedes om at forklare hvordan dette krav vil blive uddybet?

Svar: Der henvises til § 7 i bekendtgørelsen om støtte til børn samt til myndighedsvejledningen om loven om støtte til børn. Såvel bekendtgørelsen som myndighedsvejledningen vil blive uddybet, således at indsatsen i omsorgsmiljøet og for forældremyndighedsindehaverne bliver givet et øget fokus.

4.5

Issuaaneq: "Akissut: Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik massakkorpiaq kommunini suliaasanut sulisunik atukkiussinissamut naammattunik sulisoqanngilaq. Kommunit ikiorneqarnissaasa aaqiiffiginissaat sulissutigineqarpoq”.

Citat: "Svar: Socialstyrelsen har ikke på nuværende tidspunkt tilstrækkelig arbejdskraft til udlån af medarbejdere til kommunale opgaver. Der arbejdes på en løsning for at hjælpe kommunerne”.

Naalakkersuisoq bedes om at forklare hvordan behovet for hjælp vil blive imødekommet og om det er blevet realiseret?

Svar: Socialstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke tilstrækkelig arbejdskraft til udlån af medarbejdere til kommunale opgaver. Det skyldes blandt andet, at det kræver en betydelig grad af fysisk tilstedeværelse i kommunerne.

Udlån af medarbejdere ville betyde færre medarbejdere til varetagelse af Socialstyrelsens forpligtelser efter lovgivningerne om støtte til børn, støtte til personer med handicap samt finansloven, hvorefter Socialstyrelsen skal yde råd, vejledning, supervision og kurser med henblik på at understøtte sagsbehandlingen i hele landet.

I forbindelse med initiativ 5 og 6 i det grønlandske-danske tværgående arbejde om nedbringelse af ubehandlede børnesager samt blandt andet oprettelse af et digitalt sagsbehandlingssystem i børnesager, har Socialstyrelsen været i alle kommuner og hjulpet dem med bl.a. sidemandsoplæring, sparring og faglig opkvalificering.

Erfaringerne er imidlertid, at når Socialstyrelsen ikke længere er i kommunen, bliver der ikke fulgt op på sagsbehandlingen i mange sager. Effekten af Socialstyrelsens hjælp er derved begrænset set i et fremadrettet perspektiv.

Online aktiviteter er igangsat og bruges i stigende omfang. Socialstyrelsen arbejder løbende med at muliggøre, at mere kan foregå online. Derved bliver Socialstyrelsens understøttelse af den kommunale sagsbehandling mere fleksibel og mindre ressourcekrævende for både Socialstyrelsen og kommunerne.

Socialstyrelsen har gjort sig de første erfaringer med affoldelse af onlineoplæg og etablering af netværk online for sagsbehandlere og ledere, og planlægger at opskalere indsatsen fra og med november. Der bliver arbejdet på et koncept, hvor det i højere grad vil være muligt for kommunale sagsbehandlere at få sidemandsoplæring online.

Herudover organiseres arbejdet i Socialstyrelsen således, at der vil være faste sparringspartnere for de kommunale medarbejdere i hver by. Dette forventes at give større effektivitet i understøttelsen i alle kommuner.

Socialstyrelsen har påbegyndt en afdækning af muligheden for at udvikle e-læring i sagsbehandlingen på børne- og ungeområdet. E-læringen er i første omgang tænkt som et intro-/grundkursus til ufaglærte sagsbehandlere med begrænset erfaring på området.



Socialstyrelsen planlægger fortsat af afholde fysiske kurser og sidemandsoplæring med henblik på styrke kommunernes kompetencer i sagsbehandlingen.

Digitaliseringen af børnesagsbehandlingen ved ESDH-systemet Get Organized / den børnefaglige app forventes at få stor betydning for kvaliteten i børnesagerne. Socialstyrelsen har udarbejdet arbejdsgange og trin-for-trin vejledninger, som guider sagsbehandlerne til en systematisk sagsbehandling i henhold til loven. Get Organized er udrullet i alle kommuner, men det forventes, at der fremadrettet fortsat vil være behov for støtte til de kommunale sagsbehandlere i brugen af systemet. Socialstyrelsen planlægger faste online introduktioner for at sikre, at alle kommunale medarbejdere kan bruge systemet.

I forbindelse med råd og vejledning i konkrete sager kan det være en barriere, hvis Socialstyrelsens medarbejdere ikke gives fjernadgang til Get Organized i de pågældende kommuner.

Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede